UITSPRAAK 15–056

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake

het beroep van [naam], appellant

tegen

de Examencommissie Bacheloropleiding Fiscaal Recht, verweerder

1. Ontstaan en loop van het geding

Appellant is van 1 september 2011 tot en met 31 augustus 2014 ingeschreven voor de bachelor Rechtsgeleerdheid, en sinds 1 september 2013 voor de bacheloropleiding Fiscaal Recht van de Universiteit Leiden. Sinds 1 februari 2015 is zij tevens ingeschreven bij de masteropleiding Fiscaal Recht van de VU.

Met de op 17 april 2015 ingekomen brief van 16 april 2015 tekent appellant beroep aan tegen het besluit van verweerder van 7 april 2015, waarbij het verzoek om vrijstelling te geven voor een elders behaald mastervak Fiscaal Recht, is afgewezen.

Door appellant wordt - kort weergegeven - aangevoerd dat zij vrijstelling heeft verzocht voor de onderwijseenheid 'Internationaal Belastingrecht I'. Zij meent ingevolge artikel 4.9.1 van de Onderwijs- en Examenregeling bacheloropleiding Fiscaal Recht (hierna: de OER), recht te hebben op een vrijstelling wanneer zij de onderwijseenheid 'Internationaal Belastingrecht' aan de masteropleiding van de VU heeft behaald. De onderwijseenheid van de masteropleiding aan de VU is 12 EC, en de onderwijseenheid van de bacheloropleiding van de Universiteit Leiden is 5 EC. Appellant meent dat haar verzoek is afgewezen omdat verweerder van mening is dat appellant niet tot de masteropleiding van de VU toegelaten had mogen worden. Ook meent zij dat verweerder de opleiding van onvoldoende niveau vindt. Het verzoek om vrijstelling is ingegeven door het feit dat de tentamens van de genoemde onderwijseenheden op dezelfde dag, 28 mei 2015, en gelijktijdig worden getentamineerd. Desgevraagd is het niet mogelijk gebleken de tentamens na elkaar in één plaats af te leggen.

Op 5 mei 2015 heeft verweerder een verweerschrift ingediend. Ofschoon het gaat om een nog niet behaalde onderwijseenheid elders, waarvoor derhalve geen

Secretariaat: Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
Telefoon 071 527 33 07 / 071 527 81 18
Fax 071 527 45 67

vrijstelling verleend kan worden, is verweerder categorisch in zijn afwijzing om voor elders behaalde mastervakken een vrijstelling voor een bachelorvak te verlenen. Verweerder stelt zich op het standpunt dat de zogenaamde 'harde knip' hiervoor geen ruimte laat. Voorts is verweerder voorzichtig bij het toekennen van vrijstellingen in het algemeen, en voor 'kernvakken' van het curriculum in het bijzonder. Wie een Leidse bul wil krijgen moet Leidse fiscale tentamens behalen. Het gaat immers niet (alleen) om de regeltjes, maar om de uitleg, context, samenhang en ontwikkeling. Wat de harde knip betreft is het onmogelijk om aan een master te beginnen voordat de bachelor is afgerond, tenzij men reeds een andere bachelor heeft behaald en er slechts sprake is van een deficiëntie van 15 EC. In het geval van appellant is zij tot de masteropleiding aan de VU toegelaten op grond van haar bij de Universiteit Leiden behaalde bachelor Rechtsgeleerdheid. Ook door verweerder zou zij op deze grond zijn toegelaten tot de masteropleiding Fiscaal Recht. Zij zou dan echter eerst het betreffende bachelortentamen dienen te behalen alvorens toegelaten te worden tot het corresponderende mastertentamen. Ook het gelijkheidsbeginsel staat derhalve aan de weg aan het verlenen van een vrijstelling.

Het beroep is op 27 mei 2015 behandeld tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College. Appellant is in persoon ter zitting verschenen. Namens verweerder is [naam], gehoord.

2. Relevante regelgeving

In de OER is, voor zover hier van belang, het volgende bepaald.

art. 4.9 – Vrijstellingen van tentamens en/of praktische oefeningen
art. 4.9.1 De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinator, vrijstelling verlenen van het afleggen van één of meer tentamens of van deelneming aan praktische oefeningen, indien de student:
a. een qua inhoud en niveau en studielast overeenkomstige onderwijseenheid van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid, dan wel
b. […]
c. […].

3. De overwegingen ten aanzien van de ontvankelijkheid

Het College overweegt dat het verzoek van appellant betrekking heeft op een nog te behalen onderwijseenheid bij een zusterfaculteit. Er kan derhalve nog geen vrijstelling worden verleend. Verweerder heeft dit echter niet aan zijn afwijzing ten grondslag gelegd. Het is het College ambtshalve bekend dat, met name voor

studenten die een HBO-opleiding volgen, examencommissies lijsten hanteren van tentamens die tot vrijstelling in het Leidse programma zullen leiden indien zij behaald zijn. Het is dan tevoren bekend dat een vrijstelling verleend zal worden wegens gebleken voldoende overeenkomst in inhoud, niveau en studielast van de desbetreffende onderwijseenheden bij vergelijking door de bevoegde examinator. Het College is van oordeel dat appellant hetzelfde belang heeft als bovengenoemde studenten nu zij reeds is begonnen met de masteropleiding Fiscaal Recht bij een zusterfaculteit. Met de op 17 april 2015 door het College ontvangen brief heeft appellant tijdig beroep ingesteld tegen het besluit van 7 april 2015. Het beroepschrift voldoet derhalve ook aan de ingevolge de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) overige gestelde eisen, zodat het administratief beroep ontvankelijk is.

4. De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

Appellant en verweerder hebben ter zitting hun standpunten nader toegelicht. Appellant meent dat zij recht heeft op een vrijstelling voor een bacheloronderwijseenheid indien zij een daarmee corresponderende onderwijseenheid van een master heeft behaald. Vanuit het College wordt er op gewezen dat uit de bepaling in de OER blijkt dat, mits is voldaan aan de vermelde voorwaarden, een vrijstelling verleend kán worden. Het is dus geen recht. Verweerder licht nogmaals toe dat het principe van de harde knip de belangrijkste grond vormt voor de categorische afwijzing. Er is daarom geen verzoek gedaan aan de examinator van de onderwijseenheid waarvoor vrijstelling is gevraagd om de beide onderwijseenheden van respectievelijk de masteropleiding Fiscaal Recht van de VU en de bacheloropleiding Fiscaal Recht van de Universiteit Leiden te vergelijken qua inhoud en niveau en studielast.

Het College is van oordeel dat het beroep van verweerder op de harde knip faalt omdat appellant wegens de reeds behaalde bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid is toegelaten. Voorts is het College van oordeel dat appellant niet vergeleken kan worden met een student die voorwaardelijk is toegelaten tot een masteropleiding en pas aan een onderwijseenheid van de master mag beginnen indien de voorbereidende onderwijseenheid van de corresponderende bachelor is behaald. Appellant volgt de masteropleiding immers aan een andere universiteit. Om deze reden faalt het beroep van verweerder op het gelijkheidsbeginsel.

Zoals ter zitting reeds is opgemerkt, is een vrijstelling geen recht. De betreffende examinator is bij uitsluiting bevoegd om te onderzoeken of de inhoud en zwaarte van een elders gegeven onderwijseenheid voldoende overeenkomt om een vrijstelling te verlenen. Nu het verzoek van appellant is afgewezen zonder advies ter zake van de bevoegde examinator is het besluit onvoldoende gemotiveerd en heeft verweerder gehandeld in strijd met het recht.

Verweerder dient derhalve de examinator van de onderwijseenheid 'Internationaal Belastingrecht I' te laten onderzoeken of er voldoende overeenkomst is met de bij de VU gegeven onderwijseenheid 'Internationaal Belastingrecht' om, indien deze laatste onderwijseenheid is behaald, vrijstelling te verlenen voor 'Internationaal Belastingrecht I'.

Het beroep is gegrond en het besluit van 7 april 2015 dient te worden vernietigd.

5. De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

I. verklaart het beroep gegrond;
II. vernietigt het besluit van 7 april 2015;
III. draagt verweerder op om binnen veertien dagen na verzending van deze uitspraak een nieuw besluit te nemen op het verzoek van appellant met inachtneming van de overweging van het College;
IV. verstaat dat verweerder een afschrift van dit besluit aan de secretaris van het College zendt.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit: mr. H.J.G. Bruens (voorzitter), prof.dr. T.M. Willemsen, dr. A.M. Rademaker, W. Labots LLM en D.E. Mulder BA LLB (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. A. van Ingen Scholten.

mr. H.J.G. Bruens
voorzitter

mr. A. van Ingen Scholten
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: